

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 8P/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521200305
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:2521200305.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci starostlivosti súdu o mal. V. V., O.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov - matka: R. V., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. R.. Z. XXXX/X, P., t.č. na neznámom mieste, a otca: neuvedený, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, v konaní o osvojiteľnosti

rozhodol:

I. Určuje sa, že maloletý V. V., O.. XX.XX.XXXX, dieťa matky R. V., O.. X.XX.XXXX, a neuvedeného otca, je osvojiteľný.

II. Súd matku maloletého R. V., E. E., O.. X.XX.XXXX, pozbavuje výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému V. V., O.. XX.XX.XXXX.

III. Súd maloletému V. V., O.. XX.XX.XXXX, ustanovuje poručníka Mesto Piešťany, ktorý je povinný zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho, spravovať jeho majetok a nakladať s ním v bežných veciach inak len so schválením súdu.

IV. Poručník Mesto Piešťany je povinný vždy k 31.3. a 30.9. každého kalendárneho roka predkladať súdu správy o maloletom dieťati a správy o nakladaní s majetkom.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany podal návrh, ktorým sa domáhal určenia, že maloletý V. V. spĺňa podmienky osvojiteľnosti. Zároveň podal návrh, v ktorom sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd pozbaví matku maloletého V. rodičovských práv a povinností, ďalej navrhol, aby súd maloletému ustanovil poručníka - Mesto Piešťany. Uviedol že maloletý V. je dieťaťom matky R. V., O.. XX.XX.XXXX, otec nie je v rodnom liste uvedený. Maloletý sa odo dňa 29.12.2020 na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Piešťany sp.zn. 9P/174/2020 zo dňa 23.12.2020, nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Myjava so sídlom Myjava, Brezovská č. 473/3. Dôvodom umiestnenia maloletého bola zrejma drogová závislosť matky a nezáujem matky o maloletého. U matky i dieťaťa bola po pôrode zistená prítomnosť návykových látok a u maloletého bol zaznamenaný neonatálny abstinenčný syndróm. Matka počas gravidity nenavštevovala gynekologickú poradňu a bezprostredne po pôrode sa vzdala ďalšej starostlivosti o dieťa, vyhlásenie - súhlas na osvojenie dieťaťa matka nepodpísala. O dieťa sa od narodenia žiadnym spôsobom nezaujímal ani v zdravotníckom zariadení, ani následne v Centre pre deti a rodiny Myjava. Dlhodobú neprítomnosť pri výchove maloletého a neprejavovanie záujmu od jeho narodenia pokladá za závažnú prekážku

vo výkone rodičovských práv a povinností matky. O maloletého nejaví záujem ani nikto z rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb. V prípade rozhodnutia o pozastavení výkonu rodičovských práv a povinností matky je potrebné ustanoviť podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine poručníka. Na výkon tejto funkcie odporúčajú ustanoviť Mesto Piešťany.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením rodného listu maloletého, správy zo šetrenia pomerov, vyjadrenia Mesta Piešťany, pričom zistil tento skutkový stav:

3. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti matky. Matka mala doručenie predvolania vykázané doručením na úradnú tabuľu súdu, keďže sa v konaní nepodarilo zistiť miesto jej pobytu.

4. Uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/174/2020 zo dňa 23.12.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Myjava. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.03.2021.

5. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11P/25/2021-26 zo dňa 08.06.2021 o nariadení neodkladného opatrenia súd zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti manželov M..

6. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletý V. sa odo dňa 29.12.2020 nachádza na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Piešťany č. 9P/174/2020 zo dňa 23.12.2020, v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Myjava so sídlom Myjava, Brezovská č. 473/3. V zmysle zákonom splnených podmienok bol maloletý zapísaný do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Na základe súhlasu určeného úradu ÚPSVaR Trnava zo dňa 15.04.2021 bolo pristúpené k sprostredkovaniu a nadviazaniu osobného vzťahu manželov Y. R. K. M. s maloletým a to postupne, formou osobných stretnutí. Boli uskutočnené viaceré interakcie, ktoré prebiehali aj formou krátkodobých pobytov maloletého v domácom prostredí manželov, ktoré boli vyhodnotené zo strany psychológa CDR Myjava ako úspešné s odporúčaním k realizácii náhradnej rodinnej starostlivosti. Zo strany manželov M. bol prejavovaný jednoznačný záujem o prijatie maloletého V. do rodiny s perspektívou jeho budúceho osvojenia. Chcú pre maloletého zabezpečiť pokojný domov, kde by vyrastal spolu s ich synom D., O.. XX.XX.XXXX, ktorého si manželia osvojili v 06/2020. Ich rodinní príbuzní, ako aj okolie to vnímajú pozitívne. Zo strany manželov bol podaný návrh na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, ktorý dňa 08.06.2021 vydal Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia pod sp.zn. 11P/25/2021-26 a maloletého dočasne zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov. Na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom je vedené konanie vo veci zverenia maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti manželov M. pod sp.zn. 5P/25/2021. Dňa 26.05.2021 (cca 6 mesiacov po narodení maloletého) sa na tunajšie oddelenie dostavila matka maloletého R. V., O.. XX.XX.XXXX. Uviedla, že už niekoľko rokov je závislá na návykových látkach (heroíne), žije v katastrofálnych podmienkach ako bezdomovkyňa v Seredi a živí sa prostitúciou. Matka bola oboznámená o zákonných prijatých postupoch, ktoré po splnení podmienok viedli k sprostredkovaniu náhradnej rodinnej starostlivosti maloletému. Je si vedomá svojej dlhodobej nepriaznivej situácie a chce to riešiť. O týchto skutočnostiach boli informovaní manželia M.í, ktorí zotrávajú vo svojom záujme o zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, ako aj jeho budúceho osvojenia. Aj napriek týmto vyjadreniam matky je ťažko predpokladať, či sa jedná o skutočný záujem o maloletého, nakoľko pre jej dlhodobo nevhodný spôsob života bol jej prvorodený syn Z. V., O.. XX.XX.XXXX, zverený do osobnej starostlivosti otca. Od 06/2019 sa maloletý Tomáš nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pečeňady. Matka sa doteraz o neho fakticky nezaujímalá, resp. nepreukázala záujem o maloletého, ani to, že by došlo k zmene a stabilizácii jej zdravotného stavu (dlhodobá abstinencia), ako aj k zmene jej sociálnych podmienok. V súčasnosti nemajú vedomosť, kde sa matka nachádza. Aj podľa vyjadrenia Centra pre deti a rodiny Myjava, matka sa doteraz nijakým spôsobom o maloletého Branislava nezaujímalá. Zo strany úradu bola informovaná, v akom zariadení sa maloletý nachádza.

7. Zo správy CDR Myjava vyplýva, že psychomotorický vývin dieťaťa napreduje primerane veku vo všetkých oblastiach. Maloletý bol od 12.05.2021 na krátkodobom pobyte v domácnosti u žiadateľov náhradnej rodinnej starostlivosti manželov M.. Maloletý v rodine prospieva, konštatovali napĺňanie fyziologických a psychických potrieb maloletého. Žiadatelia si vytvorili vzťahovú väzbu k dieťaťu. Vzhľadom na to, že dieťa potrebuje pre zdravý psychický vývin jednotné a stabilné prostredie, odporúčajú zveriť maloletého do starostlivosti manželov M..

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu. Navrhol, aby bol ako poručník ustanovené Mesto Piešťany.

9. Zástupkyňa navrhovaného poručníka - Mesta Piešťany uviedla, že súhlasí s ustanovením za poručníka maloletého. O predmetnej veci majú informácie od kurately. Situáciu v rodine poznajú, túto riešili už pred rokmi ohľadne staršieho syna matky.

10. Prokurátor okresnej prokuratúry uviedol, že navrhuje návrhu vyhovieť, maloletý spĺňa podmienky osvojiteľnosti. Ďalej navrhol, aby bola matka pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností s tým, že za poručníka bude ustanovené Mesto Piešťany

11. Podľa § 137 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené. Podľa ods. 2 ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

12. Podľa § 138 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. Podľa ods. 2 maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov, je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom. Podľa ods. 3 rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník. Podľa ods. 4 rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

13. Podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

14. Podľa § 38 ods. 1 Zákona o rodine ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností. Podľa ods. 2 ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 3 rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. Podľa ods. 4 ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 39 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. Podľa ods. 2 ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka. Podľa ods. 3 súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60. Podľa ods. 4 vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

16. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine v platnom znení ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Podľa ods. 2 poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Podľa ods. 3 ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

17. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak nieť takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Podľa ods. 2 za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Podľa ods. 3 ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Podľa ods. 4 do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

18. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Podľa ods. 2 správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Podľa ods. 3 poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

19. Podľa § 59 ods. 1 Zákona o rodine poručníctvo zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou poručníka, d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený, e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29), f) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní. Podľa ods. 3 súd zbaví poručníka výkonu funkcie na jeho návrh.

20. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že u maloletého dieťaťa sú splnené predpoklady osvojitelnosti podľa Zákona o rodine. Maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu, otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený. Na základe neodkladného opatrenia - Uznesenia Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/174/2020 zo dňa 23.12.2020 bol maloletý odovzdaný do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Myjava, uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.03.2021. Na základe tohto uznesenia bolo maloleté dieťa umiestnené do Centra pre deti a rodiny Myjava. Následne bol maloletý V. Uznesením o neodkladnom opatrení č. k. 11P/25/2021-26 zo dňa 08.06.2021 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželov M.. Po narodení maloletého dieťaťa matka absolútne neprejavovala maloletého záujem. Len približne po pol roku od jeho narodenia sa dostavila na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, kde verbalizovala záujem o maloletého do budúcnosti. Iný záujem zo strany matky maloletého dieťaťa prejavovaný zo strany matky nebol. Matka dlhodobo žije ako bezdomovkyňa, je drogovovo závislá a živí sa prostitúciou. Ďalšie jej dieťa je umiestnené v zariadení, keďže sa oň nedokáže postarať. O maloleté dieťa neprejavuje záujem nikto z príbuzných. Maloleté dieťa má toho času sedem mesiacov, je zdravé, napreduje primerane veku. Maloleté dieťa sa aktuálne nachádza v starostlivosti záujemcov o jeho osvojenie, manželov Karasových, u ktorých prosperuje. Záujemcovia o osvojenie podnikajú kroky smerujúce k osvojeniu maloletého dieťaťa.

21. Matka závažným spôsobom zanedbáva výkon rodičovských práv a povinností, zanedbávanie je takej výraznej intenzity, že sú podľa názoru súdu splnené podmienky § 38 ods. 4 Zákona o rodine pre pozbavenie matky rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému V.. Zo strany matky ide o dlhodobé neplnenie rodičovských práv a povinností voči maloletému, keď o maloletého V. nejavila záujem hneď po pôrode. Napriek tomu, že matka má vedomosť o tom, že maloletý bol neodkladným

opatrením dočasne zverený do starostlivosti CDR Myjava, maloletého nenavštívila, nezaujíma sa o jeho zdravotný stav a vývin, neprispieva na jeho výživu. Matka o maloletého dlhodobo nejaví žiadny záujem, matka neprejavila snahu o zlepšenie situácie na jej strane tak, aby mohla o maloletého zabezpečovať starostlivosť.

22. Vzhľadom na to, že matku súd pozbavil výkon rodičovských práv a povinností, bolo potrebné maloletému V. ustanoviť podľa § 39 ods. 2 a § 56 ods. 1 Zákona o rodine poručníka. V danom prípade bolo potrebné v súlade s § 57 ods. 3 Zákona o rodine ako poručníka maloletého ustanoviť Mesto Piešťany, pretože sa v konaní nezistila žiadna vhodná fyzická osoba, ktorá by mohla túto funkciu vykonávať. Ustanovený poručník bude zabezpečovať výchovu maloletého (mimo osobnej starostlivosti), zastupovať ho a spravovať jeho prípadný majetok. Ku dňu rozhodnutia vo veci majetok maloletého nebol zistený. Poručník je povinný vždy k 31.3. a 30.9. každého kalendárneho roka predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého ako aj správu o samotnom maloletom. Správa o nakladaní s majetkom detí obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom, správa o maloletom obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého a za riadny výkon funkcie zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMS.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.